

RA'ANANA COMMUNITY KOLLEL

Torah Bytes

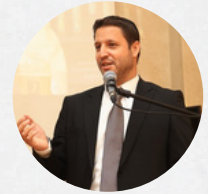
דבר תורה שבועי מפי רבני הכולל הקהילתי ברעננה

פרשת "וירא" התשפ"ד

לעילוי נשמת חברנו הרב יצחק ברכיה בן ניסן אריה הכהן

פינת ההלכה

ראש בית המדרש הרב שבתי יגל שליט"א

שאלה: מדוע אין אנו מפסיקים לבקש 'ותן טל ומטר' 15 יום קודם חג הפסח כשם שאנו משהים בקשה זו במהלך 15 יום שלאחר חג הסוכות, הרי אם הטעם הוא שאנו רוצים לדאוג לעולי רגלים שלא ירד עליהם גשם במהלך הדרך חזרה מירושלים בה הם שהו בחג הסוכות, כך יש לדאוג להם שלא ירד עליהם הגשם במהלך הדרך לירושלים לחג הפסח?

תשובה: על שאלה זו שמעתי בימי חרפי שלוש תשובות, אחת בשם הגרש"ז אוירבעך זצ"ל, אחת בשם הגרי"ש אלישיב זצ"ל, ואחת בשם הגר"ח קנייבסקי זצ"ל.

תשובת הגרש"ז אוירבעך זצ"ל: שונה הדרך חזור מחג הסוכות מהדרך הלך לחג הפסח, שבעוד שחג הסוכות מגיע לאחר תקופת הקיץ – חג הפסח מגיע לאחר תקופת החורף, שבזמן הזה הדרכים מקולקלות בכל מקרה מהגשמים הרבים שירדו, וכמו כן בני האדם רגילים למזג אוויר זה ומצוידים במעילים ואביזרים שונים העוזרים להם להתמודד עם הגשם ומשום כך גם אם ירד גשם אין הדבר יטריד כל כך, מה שאין כן בדרך חזור מחג הסוכות שמגיע לאחר תקופת הקיץ שהדרכים יבשות, ובני האדם לא נכנסו עדיין לאווירה של חורף (והגשם הראשון תמיד תופס אותנו לא מוכנים) או אז אם ירד גשם הרי זה יהיה מטרד רציני, ואז אכן צריך להתחשב בעולי רגלים.

תשובת הגרי"ש אלישיב זצ"ל: כאשר מדובר על דחייה בתחילת הבקשה על הגשמים, אפשר להתחשב בעולים רגלים, אבל לאחר שכבר מבקשים על הגשמים, ורוצים להפסיק את התפילה על הגשמים, זה יותר קשה, וההתחשבות בעולי רגלים לא יכולה להביא לידי כך.

תשובת הגר"ח קנייבסקי זצ"ל: יש להבדיל בין דרך 'חזור' לדרך 'הלך'. בדרך 'הלך' מחשבותיו של העולה לרגל נתונות בעבודת הכוהנים, בשירת הלויים, בקדושת ירושלים עיר הקודש, ואין בכוחו של מטרד כזה או אחר להסיח את דעתו ולהעיב על מצב רוחו, אדרבה 'בית אלוקים נהלך ברגש' - ראשי תיבות: 'ברך רוח גשם שלג', אך בדרך 'חזור' מחשבותיו של החוזר מירושלים נתונות אל שגרת היומיום המחכה לו, אל עול הפרנסה הממתין לו, והשיא הרוחני כבר מאחוריו, במצב כזה, כל מטרד יכול להעיב ולהשפיע על מצב הרוח ולכן דווקא בדרך הזו יש לדאוג לעולי רגלים שלא ירד עליהם הגשם. יהי רצון שנמכה לבשורות טובות, לישועת השם, ולשנה של גשמי ברכה, בעתם ובזמנם, ולפרנסה טובה אמן ואמן!

וורט לשולחן שבת

הרב משה אריאל מרגי שליט"א

"אמר רבי יצחק משל לאחד שהיה עובר ממקום למקום, וראה בירה אחת דולקת בניין מואר אמר תאמר שהבירה זו בלא מנהיג, הציץ עליו בעל הבירה, אמר לו אני הוא בעל הבירה. כך לפי שהיה אבינו אברהם אומר תאמר שהעולם הזה בלא מנהיג, הציץ עליו הקב"ה ואמר לו אני הוא בעל העולם" (בראשית רבא לט א)

ר' יצחק בא להצביע על הנקודה המיוחדת של אברהם אבינו, שהוא היחיד מכל עובדי העבודה זרה שמסביבו שהכיר באמת, והבין שיש בורא לעולם.

והביטוי לכך שאברהם אבינו הוא היחיד ששאל "מי הוא בעל הבירה?"

אבל אם נתבונן בדבר הרי שזה פלא, כי כל מי שעובד עבודה זרה גם כן שואל את אותה שאלה, "מי הוא בעל הבירה?" – מי הוא בעל הבית רק שהתשובה שלו שגויה, והוא סוגד לשמש או לירח.

החידוש של אברהם אבינו שהוא הגיע למסקנה הנכונה, שיש בורא לעולם.

וא"כ החידוש הוא בתשובה, ולא בשאלה.

בתחילת המדרש מתואר "משל לאחד שהיה עובר ממקום

למקום, וראה בירה אחת דולקת."

מדובר כאן על אדם שהולך בדרך עייף רעב וצמא, ופתאום הוא רואה בירה דולקת בית רחב ידיים מואר, מלא בכל טוב.

לכולם ברור שיש מישהו שעומד מאחורי כל הטוב הזה, אבל רק אחד מכל האנשים מבקש משהו אחר; אם מישהו התאמץ כ"כ לעשות לי טוב, אני רוצה לפגוש אותו לראות אותו ולהבין מה היעד והמסר שלו בכל זה.

כי אברהם אבינו הבין שלבעל הבירה יש מטרה ויעד, להרבות חסד משפט וצדקה בארץ, אז הוא התחיל לעשות בדיוק את אותו הדבר. והוא מקים אוהל באמצע הדרך וכל מי שיבוא יוכל להיכנס.

אברהם אבינו הוא בעצם הראשון שהבין שאם הקב"ה נתן בעולם כ"כ הרבה טוב חן חסד ורחמים, חייבת להיות מטרה לכך. והמטרה היא שיהיה לו קשר עם הברואים ושילכו ג"כ בדרכו לעשות חסד צדקה ומשפט.

כי גם לפני אברהם אבינו היה צדיקים, חנוך מתושלח נח

ושם ועבר, וכולם ידעו את ה', אבל אברהם אבינו הראשון שהבין את כל התמונה, "כי אני ה' עשה חסד משפט וצדקה בארץ כי באלה הפצתי נאם ה'."

"ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה".

The first world war that the world had seen, was not the one that began in July 1914, but rather it is the one that raged in this week's parsha.

This war was waged between two alliances. The alliance of the four kings and the alliance of the five kings.

The four kings were evil and oppressed the lands of the five until finally, after twelve years of oppression, the lands of the five kings rose up against their oppressors for thirteen years. In the fourteenth year, the four kings conquered Sodom and Amorrhah and took among others, Lot and his family, as prisoners.

When Avraham heard that his nephew Lot and his family were taken captive by the four kings, he set out to battle the mighty kings, solely in order to free Lot and his family.

This story is truly amazing, for Avraham was living peacefully, minding his own business, in Alonei Moreh, while Lot and his nephew had been living down in Sodom. As soon as he got news that his nephew was captured, he quickly armed himself together with some of the able bodied men of his household, and went head-to-head with the four mighty kings.

The loyalty that Avraham felt toward his nephew was astounding. Some years prior, Lot's shepherds began stealing from the land and Avraham chastised him for it. Lot, unable to live so close to Avraham due to Avraham's unflinching moral code, left to live in the most corrupt and evil place on earth. Rashi states that it was only because Lot lived in Sodom that the four kings captured him in the first place. Had he continued to live with Avraham in Alonei Moreh, he would not have been taken prisoner and Avraham would not have found it necessary to get involved in a war that wasn't his.

Avraham could have clearly excused himself by saying that Lot deserved what he got, for he turned his back on Av-

raham and on Hashem. He was a wicked person who was not deserving of Avraham's intervention.

Yet Avraham, the peaceful, mild mannered man, went to battle to the death in order to free Lot.

Avraham, who was not trained in the art of war, ended up killing the four mighty, evil kings. Due to the miraculous nature of his victory, he was afraid that he had used up his reward in this world and there would be nothing left for him in the world-to-come. Hashem reassured him that his reward in the world to come was intact and immense.

Chazal tells us that we, the descendants of Avraham, Yitzchak and Yaakov, inherited our forefathers' character traits and they are imprinted in our very DNA.

When Jews are persecuted, irrespective of whether they are religious or irreligious, or whether they brought the troubles on themselves or are blameless, Am Yisrael comes to their rescue.

Jews may not see eye to eye on many things, and we may be a quarrelsome group of people, pretesting each other over a thousand different issues, but when a fellow Jew is in trouble, then *chaveirim kol Yisrael*, we are all friends, and we rush into battle against all odds to come to each other's defense, for when our motives are pure, Hashem is on our side. When Avraham showed that he was willing to risk his life for his fellow Jew, Hashem came to His aid.

Just as Avraham defeated an evil empire much larger and more powerful than he, made possible by his unwavering faith in Hashem with his many acts of chessed, so too should we, in the merit of our strong Emunah and acts of chessed, see Hashem's miraculous assistance and utterly defeat and annihilate our barbaric evil adversaries with no loss of life to our brave and wonderful soldiers, our armed forces, or any other brother or sister.

Am Yisrael Chai!

Minyanim at the kollel Mincha 12:50 16:36

Shacharis 7:00 8:15 Maariv 17:06 18:00 20:00

Our learning at the kollel this week will be for the merit of our brave soldiers, hostages, and injured
please come and join us!

We are proud to invite you all to our

SIYUM DAF YOMI
SEDER NASHIM

8:00 pm **4.11.23**
motzei shabbat parshat va'era

198 AHUZA RAANANA

Pastaria

RCK RA'ANANA COMMUNITY KOLLEL

RCK RA'ANANA COMMUNITY KOLLEL

THURSDAY NIGHT
LEARNING PROGRAM

20:10

maariv 20:00

Ahuza 198
Raanana

0587945168

- 1 DAF-YOMI, RABBI HORWITZ
- 2 MESILAT YESHARIM, RAV MOTI TALER
- 3 PARSHA ETHICS, RABBI ITAMAR GIBLI
- 4 HILCHOT BEN-ADAM LE'CHAVERO, RABBI ABRAHAM

פינת ההלכה

ראש בית המדרש הרב שבתי יגל שליט"א

שאלה: ראיתי באחד מספרי ההלכה כי חלק מאוד חשוב במצוות 'הכנסת אורחים' היא ללוות את האורח ביציאתו, ולא ראיתי שמקפידים על זה. האם אכן צריך להקפיד ללוות את האורח? עד היכן?

תשובה: אכן חז"ל הפליגו מאוד בגודל חיוב ומעלת ליווי האורח לאחר האירוח, ואף כתבו שמי שאינו מלווה את האורח הרי הוא כשופך דמים, ועוד כתבו ששכר לווייה אין לו שיעור, ונתנו שיעורים בדבר כמה מרחק צריך ללוות את האורח, אולם בזמננו היום לא נוהגים ליזהר בזה כל כך ויש מי שכתב שבזמננו לא נוהגים זאת כי בזמן הזה האורחים מוחלים על כבודם, ובשם החזון איש מביאים כי בזמן הזה שיש אנשים רבים בדרכים כל אחד נעשה ליווי לחברו ולא נאמרה מצוות לווייה אלא בהולך יחידי, וכן כותבים שלא כזמננו זמננו, שבזמננו הדרכים מתוקנות ומיושבות, אולם גם בזמננו יש להקפיד ללוות את האורח עד השער או למרחק של ד' אמות, ולבדוק ולוודא שיודע הוא את הדרך למקום יעדו.

אולם יש להדגיש כי בניגוד למה שאנו רגילים לחשוב, ברוב הפעמים שאנו מכניסים אורחים הביתה, אין הם נחשבים 'אורחים' לעניין מצוות הכנסת אורחים, וממילא גם לעניין מצוות לווייה האורח.

ואבאר דבריי: הנה המעיין בשולחן ערוך בהלכות שבת (סימן של"ג ברמ"א) ימצא כי 'אורחים' נחשבים רק אנשים הבאים מחוץ לעיר וממילא אין להם מקום לסעוד ו/או ללון, ואז הזמנתם אלינו נחשבת למצוות 'הכנסת אורחים' אולם כשאנו מזמינים אורחים מתוך העיר לסעוד עמנו את סעודת השבת וכדומה, אין אורחים אלו נחשבים לעניין מצוות 'הכנסת אורחים' מאחר וגרים הם בתוך העיר ויש להם היכן לאכול וללון.

אמנם נראה כי אף על פי שבדרך כלל החלוקה היא בין אורחים הבאים מחוץ לעיר לאורחים הבאים מתוך העיר, פעמים שגם אורחים הבאים מתוך העיר נחשבים כ'מחוץ לעיר', ופעמים שאורחים הבאים מחוץ לעיר נחשבים כ'מתוך העיר', שאם מדובר על אורחים הגרים בתוך העיר אבל נתקעו הם מחוץ לביתם מסיבה כזו או אחרת או אז הזמנתם נחשבת כמצוות 'הכנסת אורחים' שלעת עתה אין להם היכן לסעוד, ובמקרה אחר שאנו מזמינים לשבת משפחה שגרה מחוץ לעיר כדי לחוות יחד את השבת, אין משפחה זו נחשבת למצוות 'הכנסת אורחים' מאחר ובמקום מגוריהם יש להם ב"ה היכן לאכול ולסעוד, וכל ביאתם לעיר היא רק לצורך האירוח, ואין משפחה זו תחשב לעניין מצוות 'הכנסת אורחים' אלא כאשר מגיעה לעיר למטרה אחרת, וכעת זקוקים הם לאירוח בעיר זו, והבן.

ולעניין משפחה מתוך העיר שאין לה היכן לאכול מחמת עניותה – יש בזה נידון בפוסקים אם זה נחשב מצוות צדקה או גם מצוות הכנסת אורחים.

ומעתה מבואר ביחס למקרה המצוי משפחה מארחת משפחה לסעודת שבת וכדומה, אין אירוח זה נחשב למצוות 'הכנסת אורחים', מאחר ושתי המשפחות גרות באותה העיר, וממילא גם אין מצווה של לווייה.

למקום, וראה בירה אחת דולקת."

מדובר כאן על אדם שהולך בדרך עייף רעב וצמא, ופתאום הוא רואה בירה דולקת בית רחב ידיים מואר, מלא בכל טוב.

לכולם ברור שיש מישהו שעומד מאחורי כל הטוב הזה, אבל רק אחד מכל האנשים מבקש משהו אחר; אם מישהו התאמץ כ"כ לעשות לי טוב, אני רוצה לפגוש אותו לראות אותו ולהבין מה היעד והמסר שלו בכל זה.

כי אברהם אבינו הבין שלבעל הבירה יש מטרה ויעד, להרבות חסד משפט וצדקה בארץ, אז הוא התחיל לעשות בדיוק את אותו הדבר. והוא מקים אוהל באמצע הדרך וכל מי שיבוא יוכל להיכנס.

אברהם אבינו הוא בעצם הראשון שהבין שאם הקב"ה נתן בעולם כ"כ הרבה טוב חן חסד ורחמים, חייבת להיות מטרה לכך. והמטרה היא שיהיה לו קשר עם הברואים ושילכו ג"כ בדרכו לעשות חסד צדקה ומשפט.

כי גם לפני אברהם אבינו היה צדיקים, חנוך מתושלח נח ושלם ועבר, וכולם ידעו את ה', אבל אברהם אבינו הראשון שהבין את כל התמונה, "כי אני ה' עשה חסד משפט וצדקה בארץ כי באלה הפצתי נאם ה'."

"ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה".

נוטל לשולחן שבת

הרב משה אריאל מרגי שליט"א

"אמר רבי יצחק משל לאחד שהיה עובר ממקום

למקום, וראה בירה אחת דולקת בניין מואר אמר

תאמר שהבירה זו בלא מנהיג, הציץ עליו בעל

הבירה, אמר לו אני הוא בעל הבירה. כך לפי שהיה

אבינו אברהם אומר תאמר שהעולם הזה

בלא מנהיג, הציץ עליו הקב"ה ואמר לו אני הוא בעל

העולם" (בראשית רבא לט א)

ר' יצחק בא להצביע על הנקודה המיוחדת של אברהם אבינו, שהוא היחיד מכל עובדי העבודה זרה שמסביבו שהכיר באמת, והבין שיש בורא לעולם.

והביטוי לכך שאברהם אבינו הוא היחיד ששאל "מי הוא בעל הבירה?".

אבל אם נתבונן בדבר הרי שזה פלא, כי כל מי שעובד עבודה זרה גם כן שואל את אותה שאלה, "מי הוא בעל הבירה?" – מי הוא בעל הבית רק שהתשובה שלו שגויה, והוא סוגד לשמש או לירח.

החידוש של אברהם אבינו שהוא הגיע למסקנה הנכונה, שיש בורא לעולם.

וא"כ החידוש הוא בתשובה, ולא בשאלה.

בתחילת המדרש מתואר "משל לאחד שהיה עובר ממקום